Crowe | Accountants & Advies

Samen naar een hoger niveau.

Audit *à la Crowe*

Accountantsverslag
Gemeente Deurne

27 juni 2025
Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeente Deurne
t.a.v. de gemeenteraad
Markt 1
5751 BE Deurne

Eindhoven, 27 juni 2025

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2024**

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2024 van Gemeente Deurne.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect getrouwheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in oktober 2024 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

Aansluitend hebben wij in april en mei 2025 de jaareindecontrole uitgevoerd. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving.

Het jaarrekeningproces verliep dit jaar minder soepel dan gewenst. De oorzaak hiervan lag met name aan de implementatie van het nieuwe financiële pakket. Hierdoor is het opmaken van de jaarrekening (inclusief onderliggende specificatie) vertraging opgelopen ten opzichte van voorgaand jaar en de planning.

Aanvullend merken wij op dat de SiSa-verantwoording (inclusief onderbouwing) ook pas laat in het proces beschikbaar was. Desondanks is het uiteindelijk gelukt om de controle af te ronden binnen deadline. Wij danken de medewerkers voor de extra inzet die is geleverd.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de gemeentesecretaris, wethouder financiën, adviseurs VIC en de financieel beleidsadviseur. Dit verslag is tevens toegelicht aan de leden van de rekeningcommissie op 3 juni 2025.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

ValidSigned door T.M.M. van Lierop RA MSc
op 27-06-2025

T.M.M. van Lierop RA MSc
Extern accountant

ValidSigned door P.E.J. Bosch MSc
op 27-06-2025

P.E.J. Bosch MSc
Controleleider

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

Inhoudsopgave

1. Samenvatting 4

2. Ons oordeel 7

3. Bevindingen jaarrekening 2024

    1. Rechtmatigheid 10
    2. Grondexploitaties 13
    3. Voorziening groot onderhoud 15
    4. Jeugdhulp en Wmo 17
    5. Overige bevindingen 18

4. Overige aspecten 20

5. Bijlages

    1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa 22
    2. Tabel fouten en onzekerheden TOZO 25

Totaal aantal pagina's: *27*

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

1. Samenvatting – oordeel

Ons oordeel

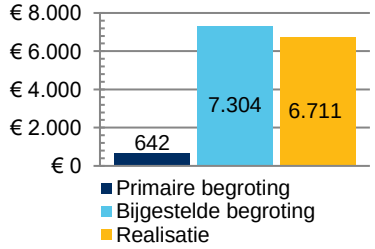
Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld				De jaarrekening 2024 geeft een **getrouw beeld** van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva per 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Onderwerp	**Geen bevindingen**	**Wel bevindingen**	**Anders**	**Toelichting**
Rechtmatigheids-verantwoording				Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening een **getrouw beeld** geeft van de financiële rechtmatigheid en is opgesteld in overeenstemming met de kadernota rechtmatigheid en het BBV. Het bedrag aan niet-acceptabele onrechtmatigheden is lager de tolerantiegrens.
WNT verantwoording				Wij hebben vastgesteld dat de binnen de WNT normen is gehandeld en dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening **voldoet aan de daaraan te stellen eisen.**
SISA bijlage				Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024. Op grond hiervan melden wij dat **geen fouten en/of onzekerheden** zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

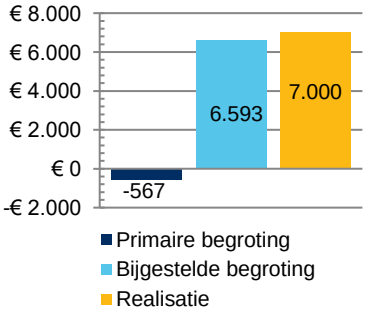
1. Samenvatting – financiële analyse

Financiële analyse 2024

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

De **primaire begroting** voor mutatie reserves bedroeg bijna € 642.000 positief. Van het begrote resultaat wordt per saldo € 1,2 mln gestort in de reserves waardoor het resultaat na mutatie reserves € 567.000 negatief is.

Gedurende het jaar is de **begroting** zowel voor als na mutaties reserves **positief bijgesteld**. De grootste positieve bijstellingen gedurende het jaar zien toe op een hogere algemene uitkering (€ 1,9 mln), een voordeel op beschermd wonen (€ 1,7 mln) en hogere uitkeringen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen (€ 2,2 mln).

Het **gerealiseerde resultaat na mutatie reserves** bedraagt € 7 mln en ligt circa € 0,4 mln hoger dan de bijgestelde begroting. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende posten:

•	Minder uitgaven voor inkomensregelingen (o.a. energietoeslag)	€	319.000 (zorgzame en veilige gemeente)
•	Hogere algemene uitkering	€	537.000 (inkomsten en uitgaven)
•	Hogere dotatie aan voorziening wethouders pensioenen	-/- €	403.000 (bestuur en ondersteuning)
•	Meer toevoegingen aan de voorziening verlofsparen	-/- €	261.000 (inkomsten en uitgaven)
•	Per saldo overige voordelen	€	208.000 (diverse programma's)

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat de gemeente goed in staat is om tijdig bij te sturen op basis van continu sturen. Los van bovenstaande resultaat valt nog wel op dat de gemeente achterblijft op de geplande investeringen. Dit leidt tot vertraging in de kapitaallasten.

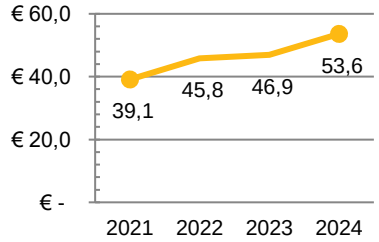
Door de gemeente is het positieve resultaat volledig aangemerkt als **incidenteel resultaat**. Op basis van de (meerjaren-)begroting is de begroting van 2025 en 2028 sluitend. Begrotingsjaar 2026 laat echter een flink tekort zien. De gemeente heeft daarbij rekening gehouden met een dalende algemene uitkering vanaf 2026. De laatste ontwikkelingen in de algemene uitkering zijn hierin nog niet verwerkt.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

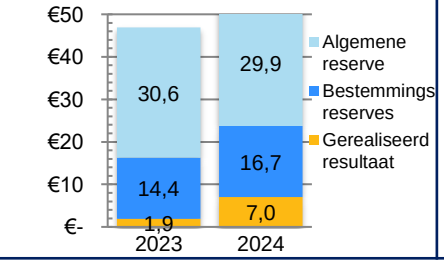
1. Samenvatting – financiële analyse

Financiële analyse 2024

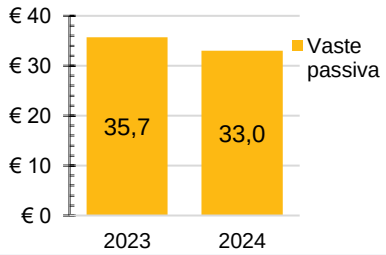
Eigen vermogen in € mln

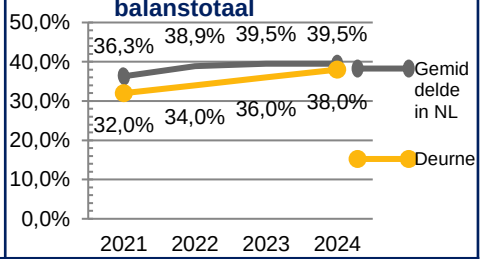
Opbouw eigen vermogen in € mln

Externe financiering in € mln

Solvabiliteit in % van balanstotaal

Het **eigen vermogen** van de gemeente Deurne neemt toe met circa € 6,7 mln als gevolg van het positieve resultaat voor mutaties reserves en bedraagt € 53,6 mln eind 2024. Het eigen vermogen bestaat voor € 16,7 mln uit bestemmingsreserves en voor € 29,9 mln uit algemene reserves (voor resultaatbestemming). De mutaties binnen de reserves zijn in overeenstemming met raadsbesluiten of beleid. De belangrijkste mutatie binnen de bestemmingsreserves betreft de nieuwe bestemmingsreserve voor aankoop van strategische grondposities ter hoogte van € 5 mln.

De totale **externe financiering** (vast en kortlopend) bedraagt eind 2024 € 33 mln. Daartegenover zijn liquide middelen beschikbaar van € 20 mln. Ondanks de omvang van de liquide middelen is naar verwachting in de toekomst aanvullende financiering benodigd zijn voor een aantal grote projecten, waaronder de bouw van het zwembad, spoortunnel Binderendreef, een aantal basisscholen en de ontwikkeling van nieuwe woningen.

De financiële kengetallen (waaronder **solvabiliteit)** laten de afgelopen jaren een stijgende lijn zien. Het **weerstandsratio** (weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's) van de gemeente is ten opzichte van 2024 verbeterd van 4,9 naar 6,1. Dit hangt vooral samen met een afname van ingeschatte risico's (waaronder spoortunnel Binderendreef van € 1,3 mln en juridische claims van € 0,6 mln). De financiële positie van de gemeente is op dit moment gezond. Desondanks is het gezien de omvang van de toekomstige projecten belangrijk om de risico's en het effect op de financiële positie nauwkeurig te blijven monitoren.
Aanvullende adviseren wij - mede gezien de krapte op de arbeidsmarkt - om het ambitieniveau en de prioritering van projecten goed op elkaar af te stemmen.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

2. Ons oordeel

<table>
<tr><th>Onderwerp</th><th>Toelichting</th></tr>
<tr><td>Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie</td><td>Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2024 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol. Deze zijn gebaseerd op de werkelijke lasten inclusief dotaties aan reserves.
Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.

<table>
<tr><th></th><th>Grondslag</th><th>Omvang</th><th>Tolerantie</th></tr>
<tr><td>Goedkeuringsgrens fouten</td><td>1% van de werkelijke lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 113.844.000</td><td>€ 1.138.000</td></tr>
<tr><td>Goedkeuringsgrens onzekerheden</td><td>3% van de werkelijke lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 113.844.000</td><td>€ 3.414.000</td></tr>
<tr><td>Rapporteringsgrens</td><td></td><td></td><td>€ 100.000</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Controleverschillen</td><td>In de jaarrekening 2024 resterend onderstaande ongecorrigeerde controleverschillen en onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid. Omdat het totaal aan controleverschillen onder de toleranties blijft, heeft dit geen effect op ons oordeel.

<table>
<tr><th>Omschrijving</th><th>Omvang fout</th><th>Richting</th><th>Omvang onzekerheid</th><th>Verwijzing</th></tr>
<tr><td>Volledigheid verplichtingen sociaal domein</td><td>€ 124.000</td><td>Negatief</td><td></td><td>3.4</td></tr>
<tr><td>Vaststellen levering zorg</td><td></td><td></td><td>€ 201.755</td><td>3.4</td></tr>
<tr><td>Totaal getrouwheidsoordeel</td><td>€ 124.000</td><td></td><td>€ 201.755</td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, **verenigbaar is met de jaarrekening**. De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. In uw jaarrekening zijn de volgende belangrijke schattingen verwerkt: • De waardering van de grondexploitaties (zie bevinding 3.2); • De waardering van voorzieningen, in het bijzonder voor groot onderhoud gebouwen en wegen (zie bevinding 3.3); • De waardering van de personele voorzieningen (zie bevinding 3.5); • De inschatting van inbaarheid van (debiteuren)vorderingen en de getroffen voorziening voor oninbare vorderingen.
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij **geen significante tekortkomingen** in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen. Deze bevindingen hebben met name betrekking op implementatie van het nieuwe financieel pakket, de functiescheiding binnen het crediteuren- en betaalproces, de inrichting van het inkoopproces (waaronder naleving van de budgethoudersregeling) en de concretisering van de onderhoudsplanning wegen en riolering.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Verbonden partijen	In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen aan verbonden partijen verwerkt. De (op basis van de financiële impact en risicoprofiel) belangrijkste verbonden partijen betreffen: • GR Senzer: bijdrage € 15.229.000 (inclusief doorbetaling BUIG-, participatie en WSW middelen). • GR Peelgemeenten: bijdrage € 2.869.000 • Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO): bijdrage € 1.923.000 • GGD Brabant-Zuidoost: bijdrage € 1.309.000 • GR Blink: bijdrage € 1.792.000 Bovengenoemde bedragen zijn verwerkt op basis van de (concept) jaarcijfers 2024 zoals opgeleverd door de verbonden partij. Wij stemmen in met de huidige verwerking in de jaarrekening. In dit verband wijzen wij u op het volgende: • De kosten voor de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost gaan de komende jaren omhoog. Bovendien is daar beperkt weerstandsvermogen beschikbaar om hogere kosten en risico's op te vangen. Wij adviseren dit goed te monitoren. • Uw gemeente heeft binnen het eigen weerstandsvermogen geen risico's openomen voor de verbonden partijen. Wij merken op dat GR Blink geen eigen weerstandsvermogen heeft en dat de GR Peelgemeenten en VRBZO een te laag weerstandsvermogen hebben. Wij adviseren dit te monitoren.
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De verplichte tabellen voor fouten en onzekerheden die aangeleverd moeten worden bij het CBS zijn als bijlage opgenomen achter in dit verslag.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.1 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid	
Algemeen	Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college B&W verantwoording af over drie aspecten van de financiële rechtmatigheid, met inachtneming van de landelijke kaders (bijvoorbeeld de Kadernota rechtmatigheid) en de gestelde kaders door de raad (o.a. de financiële verordening, het controleprotocol en het normenkader). Hierbij is rekening gehouden met een tolerantiegrens van 1% (zijnde € 1.139.000) en een rapporteringsgrens van € 100.000. Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat eventuele rechtmatigheidsafwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij hebben hiervoor de uitkomsten van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) geïnspecteerd en de ingenomen standpunten getoetst.
Criteria	Het college is van mening dat er onrechtmatigheden zijn begaan boven de tolerantiegrens. Hiermee is er onrechtmatig gehandeld binnen de kaders, zij het voor een deel acceptabel. Zie onderstand de gemelde onrechtmatigheden:
Onze controle-verklaring	Ons inziens is bovenstaande tot stand gekomen binnen de spelregels en op getrouwe wijze weergegeven in de rechtmatigheids-verantwoording. Wij kunnen ons vinden in de argumentatie waarom de afwijkingen op het begrotingscriterium als acceptabel zijn benoemd. De bijbehorende toelichtingen (vooral in de paragraaf bedrijfsvoering) geven het gewenste inzicht. Dit hebben wij meegewogen in het afgeven van het goedkeurend oordeel bij de jaarrekening.

Criteria	Gemelde afwijking	Waarvan acceptabel	Ons oordeel
Voorwaardencriterium	€ 684.000	-	Akkoord, zie toelichting volgende dia
Begrotingscriterium	€ 3.419.000	€ 3.106.000	Akkoord, zie toelichting volgende dia
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	-	Akkoord
Totaal rechtmatigheidsoordeel	**€ 4.103.000**	**€ 3.106.000**	

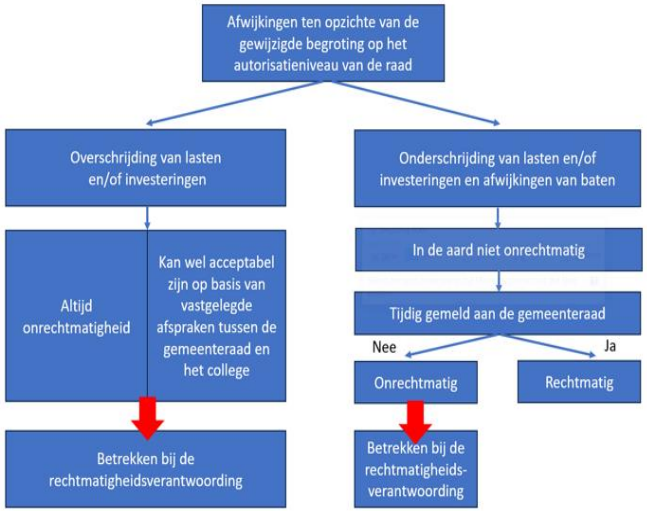
© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.1 Rechtmatigheid (vervolg)

Rechtmatigheid	
	Bevinding
Voorwaarden criterium	Ten aanzien van dit criterium zien de risico's vooral toe op naleving van de aanbestedingswetgeving. Door de organisatie is een uitgebreide inkoopanalyse opgesteld waarbij is getoetst of is voldaan aan de aanbestedingswetgeving. Hieruit volgt een onrechtmatigheid ter grootte van € 684.000. Wij zijn het eens met de getrokken conclusies en de opgenomen toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering. Wij merken verder vanuit deze inkoopanalyse de volgende zaken op: • De onrechtmatigheden zien toe op een tweetal inkoopdossiers gerelateerd aan inkopen in het openbaar groen. Bij het aangaan van de overeenkomst is ambtelijk besloten om de opdracht niet Europees aan te besteden. Dit had volgens de Europese aanbestedingsregels wel gemoeten, zodoende is het volledige bedrag van 2024 als onrechtmatig bestempeld. De kosten lopen nog door in 2025 en worden pas rechtmatig na een Europese aanbesteding. • De gemeente heeft aanvullend een extern onderzoek laten uitvoeren naar eventuele onregelmatigheden bij bovengenoemde inkoopdossiers, o.a. toeziend op de totstandkoming van de opdrachtverlening en de door de leveranciers in rekening gebrachte bedragen. Wij hebben kennis genomen van de onderzoeksuitkomsten. Op basis hiervan is er geen aanwijzing voor fraude en/of corruptie. • Voor 2025 zijn er een aantal inkooprelaties die mogelijk onrechtmatig worden (bijvoorbeeld de inhuur van plan economisch advies en inhuur van organisatie breed advies). Wij adviseren deze inkopen actief te monitoren en waar mogelijk tijdig actie te ondernemen. • Verder constateren wij – evenals eerdere jaren – dat de onderliggende inkoopstrategie met enige regelmaat ontbreekt. Dit leidt in sommige gevallen tot afwijkingen van de gids proportionaliteit zonder dat hiervoor een motivering is uitgewerkt en/of bemoeilijkt achteraf het vaststellen van rechtmatigheid. Deze gevallen zijn overigens niet gemeld als onrechtmatigheid.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.1 Rechtmatigheid (vervolg)

Rechtmatigheid (vervolg)		
Begrotings-criterium	Voor dit criterium is aangesloten bij de Kadernota Rechtmatigheid 2024 (zie schema hiernaast) en de financiële verordening 2025 (die met terugwerkende kracht van toepassing is op 2024). Door het college is een toelichting opgenomen over de overschrijdingen en de reden waarom deze acceptabel zijn. Wij stemmen hiermee in. De volgende zaken vallen hierbij op: • Op thema 'algemene inkomsten en uitgaven' zit een overschrijding van € 2,2 mln door hogere rentekosten in dit programma. Deze overschrijding is acceptabel omdat er bij de overige programma's sprake is van lagere doorbelastingen waardoor deze per saldo budgetneutraal in de jaarrekening zijn verwerkt. • De lasten op thema 'bestuur en ondersteuning' zijn € 473.000 hoger dan begroot door dotatie aan voorziening wethouderspensioenen. De overschrijding is acceptabel omdat deze voortkomt uit verplichtingen volgens de verslaggevingsregels. • De overschrijding van investeringskredieten bedraagt € 313.000 en bestaat uit een tweetal overschrijdingen. • De overige afwijkingen ('de financiële voordelen') zijn op een passende wijze gemeld en toegelicht in de jaarrekening en daarmee tijdig. • Ondanks dat er een toelichting is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering omtrent de overschrijdingen vinden wij dat de toelichting in een aantal gevallen duidelijker kan.	

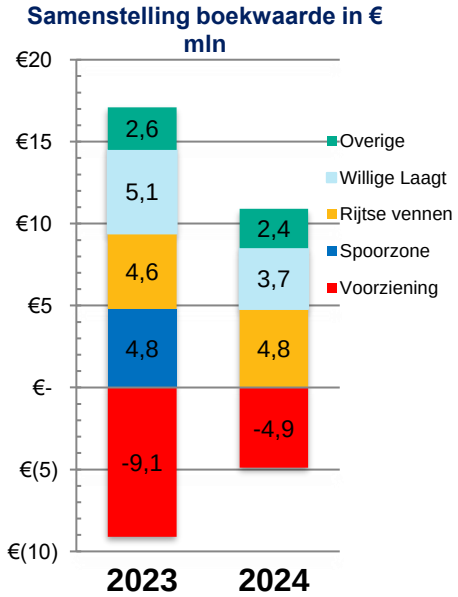
© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.2 Grondexploitaties

Grondexploitaties - algemeen

Grond exploitaties

Bevinding

Het **netto geïnvesteerd vermogen** (na voorziening) in de grondexploitaties bedraagt ultimo 2024: € 6 mln (2023: € 8 mln). Op hoofdlijnen hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

- Directe en indirecte kosten + € 2,0 mln (diverse projecten)
- Verkopen -/- € 4,8 mln (diverse projecten)
- Tussentijds genomen winst + € 1,0 mln (diverse projecten)

In 2024 is het project Spoorzone Katoenstraat afgesloten. Hierdoor is zowel de boekwaarde als de voorziening eind 2024 nihil. Het restantresultaat bedraagt circa € 12.000.

De resterende **voorziening** voor verwachte verliezen is hoofdzakelijk gevormd voor het project Rijtse Vennen (€ 4,6 mln). Wij zijn het eens met de getroffen verlies voorziening.

Hoewel het geïnvesteerd vermogen is gedaald veranderd ook het risicoprofiel binnen uw gemeente. Dit hangt sterk samen met de toekomstige projecten die nog op de planning staan. De risico's (indien alle risico's zich voordoen) zijn door uw gemeente ingeschat op € 3,4. De reserve grondbedrijf ter hoogte van € 1,2 mln is niet voldoende om deze risico's op te vangen.

De gemeente stelt zich op het standpunt dat het grondbedrijf niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting (VPB). Dit standpunt dient jaarlijks geëvalueerd te worden.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.2 Grondexploitaties (vervolg)

Grondexploitaties	
	Bevinding
Stationsstraat /Haspelweg & Grote Bottel	In juni 2024 is het besluit genomen voor de opening van twee gecombineerde projecten in samenwerking met een ontwikkelaar. Hieraan ligt ten grondslag “Anterieure overeenkomst inzake Grote Bottel en Groene Heerlijkheid”. Uiteindelijk is dit voor de gemeente op basis van de huidige prognose budgetneutraal. In de jaarrekening komt dit tot uiting in de volgende posities: • De opening van grondexploitatie Stationsstraat/Haspelweg. Dit project ziet toe op woningbouw (circa 312 woningen, waarvan 79 sociaal en 176 betaalbare koop). De looptijd van dit project is tot en met 2029. Tot op heden is hierin geïnvesteerd € 100.000. De totale verwachte kosten bedragen € 12,5 mln en ziet vooral op grondverwerving van € 11 mln. De verkopen zijn afgedekt middels een overeenkomst met een ontwikkelaar. • Daarnaast is er sprake van een WBI-subsidie van € 1,6 mln, die is gepresenteerd onder de overige schulden. De voorwaarden van deze subsidie zijn onder ander het opleveren van betaalbare woningen en een start bouw uiterlijk op 30 juni 2026. Wij hebben geadviseerd om afspraken te maken rondom de toerekening van deze subsidiebaten aan de grondexploitatie. Verder merken wij op dat het belangrijk blijft om de subsidievoorwaarden te bewaken. • Het project Grote Bottel wat toeziet op de bouw van 328 woningen. Dit betreft geen grondexploitatie aangezien de gemeente hier geen gronden in het bezit heeft. De hiermee verband houdende plankosten worden middels een anterieure overeenkomst verhaald op de projectontwikkelaar. Hiervoor geldt in basis een vaste prijs, eventuele hogere kosten komen voor rekening van de gemeente.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Bevinding

De gemeente Deurne heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan haar investeringen (gebouwen, wegen, etc.) egalisatie-voorzieningen en reserves (€ 156.000) gevormd. Een voorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. In het kader van onze jaarrekeningcontrole besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de diverse onderhoudsvoorzieningen. Hierbij richten wij ons met name op de volgende vragen:

1. Zijn de jaarlijkse stortingen in de voorzieningen in overeenstemming met de begroting en gebaseerd op een onderhoudsplanning?
2. Zijn de onttrekkingen aan de voorziening in lijn met het doel van de voorziening?
3. Ligt het eindsaldo van de voorziening in lijn met het onderhoudsplan?

De standen van de diverse onderhoudsvoorzieningen ultimo 2024 ten opzichte van het plan zijn als volgt:

	Plan	Storting	Stand 31-12-2024 (plan)	Stand 31-12-2024 (realiteit)	Verschil
1. Onderhoud wegen	2020-2024	€ 1.537.000	€ 694.000	€ 975.000	€ 281.000
2. Onderhoud gebouwen	2023-2033	€ 1.271.000	€ 1.877.000	€ 3.112.000	€ 1.235.000
3. Riolering	2024-2028	n.v.t.	€ 6.806.176	€ 13.835.000	€ 7.028.824

1. Ten aanzien van de **voorziening wegen** merken wij op dat er gedurende 2024 veel achterstand in onderhoud is ingehaald (onttrekkingen € 3,6 mln), waardoor de omvang van de voorziening fors is verlaagd en in lijn loopt met het plan. Op basis van het raadsbesluit is gekozen om de voorziening wegen op te heffen en voortaan de onderhoudskosten jaarlijks te ramen in de begroting. De voorziening zal in 2025 naar nihil worden gebracht.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud (vervolg)

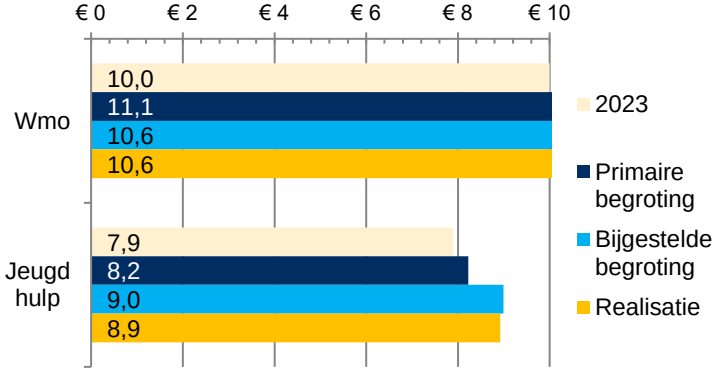
Voorzieningen groot onderhoud	
	Bevinding
	2. Ten aanzien van de **onderhoud gebouwen** merken wij op dat deze fors hoger is dan het plan. Dit komt met name door uitgesteld onderhoud. Verder staat ook op de planning om de gemeentelijk gebouwen te verduurzamen. Wij vragen om de financiële gevolgen hiervan tijdig te vertalen in de voorziening groot onderhoud gebouwen dan wel om tijdig krediet aan te vragen in het geval dit investeringen betreffen. 3. De **voorzieningen riolering** binnen gemeente Deurne bestaat in feite uit twee componenten: een voorziening voor groot onderhoud en een voorziening gevormd als spaarcomponent voor vervangingsinvesteringen. Door hoofdzakelijk uitgestelde vervangingsinvesteringen is de werkelijke stand hoger dan de oorspronkelijke plannen. Voor **riolering** staan de komende jaren forse investeringsopgave op de planning, waaronder: verduurzamen Kranenmortel (€ 2 mln), de Eekstraat/Eekhof (€ 1,7 mln) en de klimaatadaptie Koolhof (€ 1,48 mln). Wij merken overigens op dat er in 2024 ook daadwerkelijk al is gestart met de werkzaamheden aan o.a. de Eekstraat. Wij vragen in dit kader aandacht om een zuiver onderscheid te maken tussen enerzijds onderhoud en anderzijds vervangingen van rioleringen en dit ook te toetsen aan de verslaggevingsregels van de spaarvoorziening voor riolering.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

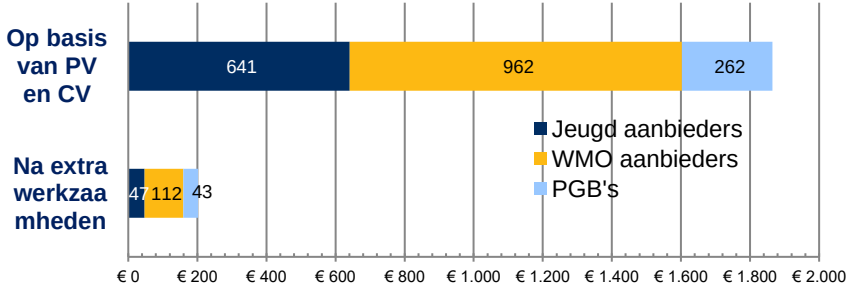
3.4 Jeugdhulp en Wmo

Financiële analyse 2024

Lasten Jeugdhulp en Wmo in € mln

Onzekerheid zorglevering in €K

** Productieverantwoordingen en controleverklaringen*

De lasten in het sociaal domein bestaan voor een belangrijk deel uit Jeugdhulp en Wmo. De lasten voor zowel Jeugdhulp (€ 1,0 mln) als Wmo (€ 0,6 mln) zijn gestegen ten opzichte van voorgaand jaar, hiermee was in de bijgestelde begroting al rekening gehouden. Overigens is het verschil van lasten in de voorlopige en definitieve rapportage van de GR Peelgemeenten niet meer administratief verwerkt, waardoor dit als al een (ongecorrigeerd) controleverschil is opgenomen (€ 124.000).

Voor de volledigheid van de verantwoording van de lasten in de jaarrekening is de gemeente afhankelijk van de GR Peelgemeenten (hierna GRP). De GRP heeft hiertoe in april en mei 2025 een afstemming gemaakt tussen de opgeleverde productieverantwoordingen door zorgaanbieders en de eigen zorg-administratie. Om te kunnen concluderen dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd, voert de GRP aanvullende werkzaamheden uit zoals clientonderzoeken. De verantwoording door de GRP en de uitkomsten van de accountantswerkzaamheden die aldaar plaatsvinden zijn door ons geïnspecteerd. Op basis daarvan resteert er ‘slechts’ € 201.755 als onzekerheid.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.5 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
Verlofsaldi	Met ingang van boekjaar 2022 hebben werknemers de mogelijkheid om niet opgemaakte verlofuren onder voorwaarden om te zetten in spaarverlof. Dit spaarverlof heeft - in tegenstelling tot wettelijk- en bovenwettelijk verlof - geen vervaldatum en kan door de werknemer naar eigen wens worden ingezet om met behoud van loon minder te werken. De verslaggevingsregels (BBV) schrijven voor dat spaarverlof en bovenmatig verlof onder voorwaarden financieel tot uitdrukking moet komen in een voorziening. De gemeente heeft in overeenstemming met de verslaggevingsregels een voorziening verlofsparen gevormd voor € 637.000 (2023: € 383.000). De toename wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door toevoegingen van uren (circa 10.250 uur toegevoegd in 2024).
Wethouders pensioen	De gemeente is verplicht om binnen hun eigen financiën een voorziening aan te houden voor de pensioenverplichtingen van (oud) wethouders. Deze voorziening bedraagt eind 2024 circa € 2 mln en is op basis van de juiste parameters (rente, levensverwachting etc.) bepaald. De toename hangt met name samen met een verlaging van de rekenrente. Wij merken daarnaast op dat de financiering van deze pensioenverplichtingen in de toekomst waarschijnlijk overgaat naar het ABP en dat het af te storten bedrag van de gemeente mogelijkerwijs niet overeenkomt met de huidige voorziening. De gemeente heeft hiermee geen rekening gehouden in het weerstandsvermogen. Wij adviseren deze ontwikkeling nauwlettend te volgen.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.5 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
Opvang Oekraïne	Sinds 2022 hebben de gemeenten in Nederland als taak gekregen om opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen te realiseren en exploiteren. De gemeente wordt hiervoor gecompenseerd door het Rijk en dient hiervoor een verantwoording van de kosten te doen middels SiSa. Wij merken ten aanzien van deze regeling het volgende op: • De totale lasten bedragen circa € 1,6 mln en bestaan voornamelijk uit het realiseren van de opvanglocaties, verstrekken van leefgeld en overige ingekochte diensten zoals beveiliging. Wij hebben vastgesteld dat deze lasten juist zijn verantwoord in de jaarrekening. • De bekostiging door het Rijk - met name op vaste normbedragen per gerealiseerde opvangplek – bedraagt € 3,7 mln. De gemeente heeft hierdoor een voordeel van € 2,1 mln gerealiseerd binnen de jaarrekening. Hiermee was reeds rekening gehouden in de bijgestelde begroting.
Crediteuren – en betaalproces	In de management letter hebben wij gerapporteerd over de doorbreking van de functiescheiding binnen het crediteuren- en betaalproces en geadviseerd de rechten en rollen aan te scherpen en om aanvullende deelwaarnemingen uit te voeren op de gevallen waarbij er bij de factuurautorisatie functievermenging heeft plaatsgevonden. Wij hebben bij onze controle op de jaarrekening vastgesteld dat conform ons advies de rechten en rollen zijn aangescherpt en dat er interne controle werkzaamheden zijn uitgevoerd op de prestatieverklaringen. Deze werkzaamheden zijn door ons beoordeeld en wij kunnen concluderen dat er uiteindelijk geen bevindingen naar voren zijn gekomen ten aanzien van de prestatieverklaringen. Wij merken overigens op dat het in een aantal gevallen wel moeite kost om deze bewijsstukken te verkrijgen.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn **geen beperkingen** bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het college. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: • Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; • Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management en college; • Het uitvoeren van een analyse op handmatige journaalposten, onder andere om ingrijpen van het bestuur in de interne beheersing te kunnen identificeren; • Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door het management en college te kunnen identificeren; • Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren. Er zijn gedurende 2024 door ons **geen materiële fraudegevallen geconstateerd** en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft het college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen, behoudens hetgeen is gemeld onder de rechtmatigheid van inkopen (zie bevinding 3.1).
Claims en juridische procedures	Er zijn **geen andere belangrijke** (dreigende en niet gewaardeerde) **claims en/of juridische procedures** met een mogelijke materiele impact op de cijfers per ultimo 2024.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening van **geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit** van de geautomatiseerde gegevensverwerking.
Gebeurtenissen na balans-datum	Er zijn **geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum** anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Duurzaamheid	Hoewel het geen wettelijke verplichting is om een duurzaamheidsverantwoording op te stellen, ligt er voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen nadrukkelijk wel een rol op het gebied van duurzaamheid. Bovendien groeit ook de vraag naar transparante verslaglegging hierover. In dit kader is in het najaar de ‘Handreiking duurzaamheids-rapportage en verantwoording voor decentrale overheden’ uitgebracht met richtlijnen en praktijkvoorbeelden. Ondanks dat uw gemeente in het jaarverslag (zoals in het thema "Duurzaamheid") en via de website aandacht besteedt aan diverse duurzaamheidsaspecten, constateren wij dat een centraal en integraal duurzaamheidsbeleid ontbreekt. Wij zijn van mening dat het formuleren van een overkoepelend beleid, het vaststellen van meetbare doelen en het structureel monitoren en verantwoorden van de voortgang zal bijdragen aan de regierol die u als gemeente vervult binnen de duurzaamheidstransitie. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Openstaande punten	

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	-	0	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	-	0	n.v.t.
D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	-	0	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	0	n.v.t.
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	-	0	n.v.t.
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	-	0	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
E53	Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord	-	0	n.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	-	0	n.v.t.
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	-	0	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_Totaal 2023	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2024	-	0	n.v.t.
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2023	-	0	n.v.t.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling (Tozo) _gemeentedeel 2024	Zie bijlage 2 TOZO		
G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling _ Totalen 2023	Zie bijlage 2 TOZO		
G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2024	-	0	n.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	-	0	n.v.t.
G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_totalen 2023	-	0	n.v.t.
G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	-	0	N.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	-	0	n.v.t.
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	-	0	n.v.t.
J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	-	0	n.v.t.
J55	Aanpak energiearmoede	-	0	n.v.t.
J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	-	0	n.v.t.
J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [..] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	-	0	n.v.t.
J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	-	0	n.v.t.
J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	-	0	n.v.t.
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	-	0	n.v.t.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
L16B	Eenmalige specifieke uitkering Provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur	-	0	n.v.t.
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:		Goedkeurend		

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 4	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 5	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar T	-	0	n.v.t.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen_totaal 2023	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen_totaal 2023	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 2_totaal 2023	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 3_totaal 2023	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 4_totaal 2023	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 5_totaal 2023	-	0	n.v.t.
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar 2023	-	0	n.v.t.
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar 2023	-	0	n.v.t.

© 2025 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

Smart decisions. Lasting value.